

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 09 0 U 034078 19 U
Sarajevo, 05.07.2022. godine

Kantonalni sud u Sarajevu sudija Slavica Džaferović u upravnom sporu tužiteljice T. J. iz T., ulica ... do broja ..., koju zastupa Pelemiš Zoran, uposlenik Udruženja „Vaša prava BiH“, Kancelarija Tuzla, ulica ... broj ..., protiv tuženog Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, ul. Mehmeda Spahe broj 1. Sarajevo, radi poništenja zaključka broj ... od 17.04.2019. godine, u predmetu stjecanje državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije BiH, dana 05.07.2022. godine, donio je:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim zaključkom, tuženog, broj i datum označen u uvodu prekinut je postupak o prijemu u državljanstvo Bosne i Hercegovine i državljanstvo Federacije Bosne i Hercegovine za lice T. J., dok se kao prethodno pitanje ne riješi upis činjenice rođenja podnositeljice zahtjeva u matičnu knjigu rođenih u zemlji porijekla. Prekid postupka traje do dostavljanja izvoda iz matične knjige rođenih podnositeljice zahtjeva iz zemlje porijekla.

Tužbom od 09.05.2019. godine, tužiteljica je putem punomoćnika pokrenula upravni spor osporavajući zaključak tuženog, zbog povrede odredaba Zakona o upravnom postupku F BiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, što je za posljedicu imalo pogrešnu primjenu materijalnog prava, odnosno zbog razloga predviđenih članom 12. stav 4. Zakona o upravnim sporovima. Osporeni zaključak ima niz nedostataka i propusta zbog kojih se ne može ispitati i sam dispozitiv zaključka je nerazumljiv i u znatnoj mjeri je u protivrječnosti sa obrazloženjem. U obrazloženju osporenog akta je navedeno da tužiteljica nije u ostavljenom roku tuženom organu dostavila izvod iz matične knjige rođenih iz države porijekla i kako tužiteljica nije upisana u matične knjige rođenih, a vrijeme i mjesto rođenja ne može da dokaže na način predviđen propisima kojima se uređuje vođenje matične knjige, to može nadležnom sudu podnijeti prijedlog za utvrđivanje mjesta i vremena rođenja i pri tom se pozivaju na odredbu člana 30. stav 2. Zakona o vanparničnom postupku Republike Srbije, te navodi da je za tužiteljicu, obzirom da u BiH ima status izbjeglice, odredbe Zakona o parničnom i vanparničnom postupku su jako bitne za tužiteljicu, te upućuju tužiteljicu da lično ili preko punomoćnika kod nadležnog suda u R S. pokrene vanparnični postupak o upisu u matičnu knjigu rođenih. Dalje se u tužbi navodi da je tužiteljica podnijela zahtjev za sticanje državljanstva, a shodno odredbi člana 11. zakona o državljanstvu FBiH a u toku postupka utvrđeno da podnositeljica zahtjeva nije dostavio izvod iz matične knjige rođenih iz države porijekla. Dopisom od 09.10.2017. godine nadležnom MUP-u Tuzlanskog kantona, dostavljen je dopis FMUP-a od 04.10.2017.godine kojim se traži da stranka u roku od 30 dana otkloni naprijed navedene nedostatke u vezi sa podnesenim zahtjevom lica T. J. za sticanje državljanstva BiH i F BiH, uz upozorenje da će, ukoliko se u ostavljenom roku ne izvrši dopuna tražene dokumentacije, ovo ministarstvo u skladu sa članom 67. Stav 2 Zakona o upravnom postupku ("Službene Novine Federacije BiH, broj 2/98 i 48/99) donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva i isti smatrati kao da nije ni podnesen. Nakon toga, te je dostavljen odgovor punomoćnika podnosioca zahtjeva da isti nije u mogućnosti dostaviti traženi izvod iz matične knjige rođenih, jer imenovana nije upisana sa činjenicom rođenja i činjenicom državljanstva u matičnoj knjizi rođenih i knjizi državljana u državi porijekla.

Tužiteljica je rođena ... godine u mjestu P., R S., i u BIH je došla zbog osnovanog straha od progona, te je Odlukom UNHCR-a dana 06.03.2004.godine, istoj priznat izbjeglički status u BIH u skladu sa Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951.godine i Protokola 1967.godine, te ima prebivalište u T., a što je potvrđeno Uvjerenjem Ministarstva sigurnosti BiH od 06.02.2017.godine. Prema tome tužiteljica zbog konvencijskih razloga iz člana 1. tačka c) stav 1. Konvencije, a u vezi sa članom 52. Zakona o azilu BIH nije u mogućnosti da pribavi traženi dokument iz svoje zemlje porijekla, pa bi obraćanje toj zemlji predstavljalo ponovno dobrovoljno stavljanje pod jurisdikciju svoje zemlje, što bi moglo dovesti do gubitka statusa izbjeglice, a u toj zemlji nema ni prijatelja ni rodbine koja bi joj mogla dostaviti dokument poštom. Iz ovih razloga tužiteljica je, shodno članu 180. stav 1. ZUP-a dana 13.01.2017.godine u Općini T., pod materijalnom i krivičnom odgovornošću dala izjavu, da zbog razloga iz Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951.godine u vezi sa Protokolom iz 1967.godine nije u mogućnosti pribaviti izvod iz matične knjige rođenih iz zemlje porijekla R S. i istu izjavu je dostavila MUP Tuzlanskog kantona, zajedno sa ostalom dokumentacijom uz zahtjev za sticanje državljanstva. Dalje u tužbi se citira odredba člana 180. stav 1) i 4), član 135 stav 1) i 2) Zakona o upravnom postupku. Ministarstvo civilnih poslova je dalo mišljenje da kod postupka u prijem državljanstva BiH se mogu tražiti samo ona dokumenta koje stranka može dostaviti, te se ne može tražiti dostavljanje dokaza iz zemlje porijekla ukoliko bi to moglo imati negativne posljedice po lice koje ima status izbjeglice, odnosno ukoliko to nije moguće i nije razumno zahtijevati. Ovo mišljenje je dostavljeno tuženom, koje pogrešno navodi da ovo mišljenje nije obavezujuće. Tužiteljica smatra da je uz zahtjev dostavila sve potrebne dokaze, između ostalog uvjerenje Ministarstva sigurnosti BiH, da je tužiteljica državljanka R S., priznata izbjeglica odlukom UNHCR od 06.03.2004.godine, koju je priznalo Ministarstvo sigurnosti i izdalo izbjeglički karton, koji je tužiteljici u BIH važeća lična karta, te je tvrdnja tuženog da se sa sigurnošću nije moglo utvrditi da je imenovana kao državljani R S. ostvarila status izbjeglice u BIH, što je u direktnoj suprotnosti sa Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951.godine u vezi sa Protokolom iz 1967.godine. Dalje se navodi da je tužiteljica uz sve ostale dokaze dostavila i ovjerene fotokopije izvoda iz matične knjige vjenčanih, jer je dana ... godine sklopila brak sa državljaninom BIH A. J. (koji je umrogodine) i sa istim je stekla dijete A. J. rođen ... godine, gdje je u rubrici podaci o majci upisan podataka T. rođ. M. J., pa je nejasno da tužitelj još uvijek smatra da tužiteljica nije državljanka R S., a pri tom zanemaruju činjenicu da ima izdat izbjeglički karton i dodijeljen važeći JMBG. Donoseći osporeni zaključak tuženi u cijelosti zanemaruje odredbe Pravilnika o preciziranju dokaza o ispunjavanju uslova za sticanje državljanstva BiH, naturalizacijom, olakšanom naturalizacijom, kojim je propisano da se određeni dokazi pribavljaju samo kod nadležnih organa u BIH, te da se ne mogu tražiti dokazi iz zemlje porijekla, ukoliko bi to imalo negativne posljedice po lice kojem je između ostalog dodijeljen status izbjeglice. Imajući u vidu da tužiteljica ima priznat status izbjeglice, samim tim nije dovedeno u pitanje da je rođena, da se to desilo u P. ...godine, a nije doveden u pitanje ni JMBG, a ni ime jednog roditelja, pa se dovodi u pitanje koji su to lični podaci tuženom potrebni, odnosno nužni, a koji ne može utvrditi bez izvoda iz matične knjige rođenih. Zbog svega navedenog predlaže da sud tužbu uvaži, poništi zaključak tuženog od 17.04.2019. godine, i da predmet vrati tuženom organu na ponovni postupak.

U odgovoru na tužbu tuženi je ostao u cijelosti kod osporenog rješenja, jer smatra da je rješenje pravilno i na zakonu zasnovano, te predlaže da se tužba tužiteljice odbije kao neosnovana.

Zakovitost osporenog upravnog akta sud je ispitao u granicama zahtjeva iz tužbe u smislu člana 34. Zakona o upravnim sporovima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 9/05) i odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Prema obrazloženju osporenog rješenja tuženi je dana 05.09.2017. godine zaprimio zahtjev za sticanje državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine lica T. J., podniet shodno člana 11. Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene

novine Federacije BiH", broj 34/16), kao lice kojem je odlukom nadležnog organa priznat status izbjeglice na teritoriji Bosne i Hercegovine. Po navedenom zahtjevu se nije moglo postupiti jer je imao nedostatke koji su sprječavali dalje postupanje po istom, obzirom da je u toku postupka utvrđeno da podnositelj zahtjeva nije dostavio izvod iz matične knjige rođenih iz države porijekla. Shodno naprijed navedenom, a u skladu sa članom 34. stav 30 Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BH", broj 34/16) i članom 58. Stav 2. Pravilnika o postupku, dokaznim sredstvima i načinu upisa državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana („Službene novine Federacije BH", broj 85/16), ministarstvo je uputilo akt broj: ... od 04.10.2017. godine nadležnom MUP-u Tuzlanskog kantona kojim se traži da stranka u roku od 30 dana otkloni naprijed navedene nedostatke u vezi sa podnesenim zahtjevom T. J. za sticanje državljanstva BiH i F BiH, uz upozorenje da će, ukoliko se u ostavljenom roku ne izvrši dopuna tražene dokumentacije, ovo ministarstvo u skladu sa članom 67. Stav 2 Zakona o upravnom postupku ("Službene Novine Federacije BiH, broj 2/98 i 48/99) donijeti zaključak o odbacivanju zahtjeva i isti smatrati kao da nije ni podnesen.

Iz akta MUP-a Tuzlanskog kantona, Sektor za upravno-pravne i kadrovske poslove broj: ... od 06.11.2017. godine vidljivo je da je podnositelj zahtjeva uredno obaviješten o potrebi otklanjanja nedostataka, te je dostavljen odgovor punomoćnika podnosioca zahtjeva da isti nije u mogućnosti dostaviti traženi izvod iz matične knjige rođenih, jer imenovana nije upisana sa činjenicom rođenja i činjenicom državljanstva u matičnoj knjizi rođenih i knjizi državljana u državi porijekla, tja u Republici S., a što je vidljivo i iz uvjerenja broj: ... od 07.11.2017. godine, izdato od strane nadležnog organa općine K. u Republici S..

Članom 27. stav 1. tačka a) Pravilnika o postupku, dokaznim sredstvima i načinu upisa državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana ("Službene novine Federacije BiH", broj 85/16) izvod iz matične knjige rođenih za lice koje stiče državljanstvo BiH i Federacije BiH po osnovu priznatog izbjegličkog statusa na teritoriji BiH iz člana 11. Zakona o državljanstvu Federacije BiH, je obligatoran dokument kojeg je stranka dužna da dostavi prilikom podnošenja zahtjeva za sticanje državljanstva BiH i Federacije BiH. Uostalom pomenuti Pravilnik je važeći provedbeni propis kojim se između ostalog precizno utvrđuje i koji dokazi su neophodni za postupak sticanja državljanstva BiH i Federacije BiH za sve pravne osnove sticanja državljanstva BiH i Federacije BiH, a koji su utvrđeni i propisani odredbama Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine i Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Uz ovu odredbu, bitno je naglasiti da shodno članu 7. stav 1. Pravilnika o preciziranju dokaza o ispunjavanju uvjeta za sticanje državljanstva Bosne i Hercegovine naturalizacijom i olakšanom naturalizacijom ("Službeni glasnik BiH", broj 7/14), stranac koji je podnio zahtjev za sticanje državljanstva BiH sa priznatim statusom izbjeglice ili apatrida nije oslobođen obaveze pribavljanja izvoda iz matične knjige rođenih iz države porijekla, već je oslobođen isključivo obaveze pribavljanja dokaza da nije osuđivan duže od tri godine u periodu od osam godina prije podnošenja zahtjeva i dokaza da se protiv njega u matičnoj zemlji ne vodi krivični postupak.

Uostalom, odredbom člana 12. Zakona o matičnim knjigama ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12 i 80/14) decidno je propisano koji podaci se upisuju u matičnu knjigu rođenih, te u slučaju upisa činjenice državljanstva BiH i Federacije BiH za lica koja stiču državljanstvo BiH i Federacije BiH po osnovu naturalizacije jedini mjerodavan dokaz iz kojeg se crpe svi podaci iz pomenutog člana 12. Zakona o matičnim knjigama, a prije donošenja rješenja o sticanju državljanstva BiH i Federacije BiH predstavlja izvod iz matične knjige rođenih.

Kako podnositeljica zahtjeva nije u ostavljenom roku postupila po pozivu za dopunu dokumentacije, odnosno nije dostavila izvod iz matične knjige rođenih iz države porijekla, tj.

iz Republike S., ni do dana donošenja ovog zaključka, a što je vidljivo iz akta MUP-a Tuzlanskog kantona, Sektor za upravno-pravne i kadrovske poslove broj: ... od 25.01.2018. godine i broj: ... od 26.02.2019. godine i akta-urgencije punomoćnika podnosioca zahtjeva od 22.02.2019. godine, to se skladu sa članom 142. stav 1. Zakona o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) prekida postupak sticanja državljanstva BiH i Federacije BiH dok nadležni sud u državi porijekla podnosioca zahtjeva, tj. u Republici S. ne utvrdi činjenicu rođenja lica T.J., a shodno odredbama 71 a. Zakona o vanparničnom postupku Republike Srbije ("Sl. glasnik SRS", broj: 25/82 i 48/88 i glasnik RS" broj: i 106/15). Naime, pomenutom zakonskom odredbom jasno je propisano da lice koje nije upisano u matičnu knjigu rođenih, a vrijeme i mjesto svog rođenja ne može da dokaže na način predviđen propisima kojima se uređuje vođenje matičnih knjiga, može sudu podnijeti prijedlog za utvrđivanje vremena i mjesta rođenja (dokazivanje rođenja) Kako je članom 30. stav 2. Zakona o vanparničnom postupku Republike Srbije propisano da se u vanparničnom postupku primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim ili drugim zakonom nije određeno drugačije, bitno je istaći da je odredbom člana 85. stav 2. Zakona o parničnom postupku Republike Srbije decidno propisano da punomoćnik fizičkog lica može biti advokat, krvni srodnik u pravoj liniji, brat, sestra ili bračni drug, kao i predstavnik službe pravne pomoći jedinica lokalne samouprave koji je diplomirani pravnik sa položenim pravosudnim ispitom. Članom 71i. Zakona o vanparničnom postupku Republike Srbije propisano je da u postupku za utvrđivanje vremena i mjesta rođenja predlagač je oslobođen plaćanja taksi i drugih troškova postupka, a troškovi vještačenja u tom postupku isplaćuju se iz sredstava suda. Pomenute zakonske odredbe Zakona o parničnom i Zakona o vanparničnom postupku su činjenično i pravno veoma bitne za podnosioca zahtjeva obzirom da ima status izbjeglice Bosni i Hercegovini. Nakon što se podnositeljica zahtjeva T.J. upiše sa činjenicom rođenja u matičnoj knjizi rođenih u Republici S. u skladu sa pomenutim zakonskim odredbama, punomoćnik imenovane će ovom Ministarstvu dostaviti dokaz o toj činjenici, tj. izvod iz matične knjige rođenih izdat od strane nadležnog matičnog ureda u Republici S., a kako bi se mogao nastaviti postupak po zahtjevu za sticanje državljanstva BiH i Federacije BiH.

Tužba nije osnovana.

Iz spisa predmeta nesporno proizilazi da je tužiteljica dana 05.09.2017. godine podnijela zahtjev za sticanje državljanstva Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine shodno člana 11. Zakona o državljanstvu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 34/16), kao lice kojem je odlukom nadležnog organa priznat status izbjeglice na teritoriji Bosne i Hercegovine. Po navedenom zahtjevu se nije moglo postupiti jer u toku postupka utvrđeno da tužiteljica nije dostavila izvod iz matične knjige rođenih iz države porijekla.

Iz akta MUP-a Tuzlanskog kantona, Sektor za upravno-pravne i kadrovske poslove broj: ... od 06.11.2017. godine nesporno je da je tužiteljica uredno obaviješten o potrebi otklanjanja nedostataka, te je dostavljen odgovor punomoćnika podnosioca zahtjeva da isti nije u mogućnosti dostaviti traženi izvod iz matične knjige rođenih, jer imenovana nije upisana sa činjenicom rođenja i činjenicom državljanstva u matičnoj knjizi rođenih i knjizi državljanstva u državi porijekla, tj. u Republici S., a što je vidljivo i iz uvjerenja broj: ... od 07.11.2017. godine, izdato od strane nadležnog organa općine K. u Republici S.

Članom 27. stav 1. tačka a) Pravilnika o postupku, dokaznim sredstvima i načinu upisa državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljanstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 85/16) propisano je: dokazi za sticanje državljanstva lica bez državljanstva i lica koja imaju priznat status izbjeglice (1) Za sticanje državljanstva Federacije na osnovu člana 11. Zakona (lica bez državljanstva i lica koja imaju priznat status izbjeglice), stranka je dužna uz zahtjev priložiti sljedeće dokaze: a) izvod iz matične knjige rođenih za podnosioca zahtjeva.

kod činjenice da tužiteljica nije dostavila izvod iz matične knjige rođenih to je tuženi organ ispravno postupio kada je, postupak prekinuo, dok tužiteljica ne pribavi izvod iz matične knjige rođenih, koji jedini mjerodavan dokaz iz kojeg se crpe svi podaci iz člana 12. Zakona o matičnim knjigama (Službene novine Federacije BiH", broj 37/12 i 80/14), a prije donošenja rješenja o sticanju državljanstva BiH i Federacije BiH, te kada tužiteljica pribavi potrebne dokaze po nekom od navedenih pravnih osnova, a koji dokazi su propisani u odgovarajućim članovima Pravilnika o postupku, dokaznim sredstvima i načinu upisa državljanstva Federacije Bosne i Hercegovine u matičnu knjigu rođenih i matičnu knjigu državljana („Službene novine Federacije BiH“ broj: 85/16) ista može tražiti da se nastavi postupak.

Sud je cijenio navode tužbe da se radi o licu kojem je priznat status izbjeglog lica, a što ni sam tuženi i ne spori i upravo donosi odluku shodno propisima koji regulišu dokazna sredstva i način upisa u državljanstvo lica bez državljanstva i lica koja imaju priznat status izbjeglica i od tužiteljice traži samo da dostavi izvod iz matične knjige rođenih (odnosno da izdejstvuje upis rođenja u knjigu rođenih u zemlji porijekla), a pri tom ne traži da ista dostavi iz zemlje porijekla, dokaz da nije osuđivan, odnosno da se ne vodi krivični postupak (koje dokaze i nema obavezu da navedeno lice dostavlja).

Tuženi organ ispravno postupio kada upućuje tužiteljicu na koji način može izdejstvovati upis u matičnu knjigu rođenih i to upravo u zemlji rođenja i porijekla, u kojoj zemlji, kako to proizilazi iz podataka u spisu navedene činjenice nije nikada ni upisana.

Također je sud cijenio navod tužbe da je tužiteljica sklopila brak u godini sa A. J., koji je umro ... godine, da je sa bračnim partnerom stekla dijete A. J., koji je rođen .. godine, ali u spis predmeta u tom pravcu nije uloženi niti jedan dokaz (iz zahtjeva, podnesaka koje je punomoćnik podnosio, gdje su taksativno pobrojani dokumenti ni u jednom nije naveden izvod iz matične knjige vjenčanih niti rođenih za dijete), niti su isti dostavljeni uz tužbu, pa sud ove navode cijeni paušalnim i ne dokazanim, ali ni ovi dokazi ne bi mogli nadomjestiti izvod iz matične knjige rođenih za tužiteljicu.

Shodno navedenom, sud nalazi da je tuženi organ na podlozi činjenica koje su utvrđene u zakonito provedenom upravnom postupku, donio osporeni zaključak na osnovu potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i uz pravilnu primjenu odredaba materijalnog prava, te nije mogao prihvatiti kao osnovane tužbene prigovore jer nisu doveli u sumnju zakonitost donesenog zaključka i nisu bili od uticaja na drugačije rješavanje ove upravne stvari i tužiteljica mora da provede zakonsku proceduru koja, koliko god se činila komplikovanom i dugotrajnom, je jedino moguća da bi se ostvario njen konačni cilj (upis državljanstva BiH u MKD).

Iz navedenih razloga, sud je primjenom odredbe člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci presude

Sudija
Slavica Džaferović

POUKA: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.